

Pokyny pro provoz v čekárnách a ordinacích praktických lékařů pro dospělé při pandemii COVID-19

Současná epidemiologická situace vyžaduje zvláštní režim ordinace praktického lékaře. Je nezbytné omezit návštěvy praxí a fyzický kontakt s pacienty na minimum. Komunikaci s pacienty je třeba dominantně realizovat formou telefonických a elektronických konzultací. O změněném provozu ordinace je nutné informovat pacienty všemi dostupnými prostředky (elektronicky, web stránky ordinace, označení na vstupu do ordinace-zařízení). Telefonická nebo elektronická dostupnost lékaře nebo sestry všeobecné praxe by měla být zachována v rozsahu běžných ordinačních hodin. Lékař uvede svůj telefonní kontakt a čas, kdy bude pro své pacienty telefonicky dosažitelný. Fyzická dostupnost praxe může být redukována, stejně jako počet zdravotníků v ordinaci s ohledem na zajištění ochrannými prostředky.

Osoby s příznaky respirační infekce by měli nejprve kontaktovat svého praktického lékaře telefonicky. Osobám se závažnými zdravotními potížemi nebo náhle se zhoršujícím zdravotním stavem lékař doporučí kontaktovat linku 155.

Pokud je nutný vstup pacienta do prostoru ordinace, pak pokud možno jednotlivě, za dodržení všech hygienických pravidel a ochranných opatření personálu, jak je uvedeno dále.

Pokyny byly připraveny Klinikou skupinou COVID Ministerstva zdravotnictví dne 26.března 2020 a mohou být změněny na základě nových dostupných informací.

Pokyny pro provoz:

- Preventivní prohlídky a zdravotní výkony, které nejsou nezbytné je doporučeno odložit.
- Pacientům doporučujeme, aby svého praktického lékaře kontaktovali nejprve telefonicky!
- Recepty a neschopenky, k jejichž vystavení lékař po zvážení nevyžaduje osobní prohlídku pacienta, je vhodné posílat elektronicky.
- Případné nezbytné pracovní-lékařské výkony by měly být zařazeny v oddělené ordinační době, mimo dobu vyčleněnou pro vyšetřování nemocných pacientů.
- Započaté základní aplikační schéma očkování by mělo být dokončeno v řádném termínu (v souladu s SPC). Očkování odkládáme u pacientů v karanténě, domácí izolaci a jevících známky infekčního onemocnění (náhle vzniklý alespoň jeden z příznaků – teplota $\geq 37,5$ °C, horečka, kašel, dušnost, zažívací obtíže).
- Pokud to prostory ordinace umožňují, budou pacienti k pracovní-lékařské prohlídce umístěni do jiné čekárny a vyšetřeny v ordinaci se samostatným vchodem.
- Je-li to provozně možné, zavést střídání sousedních ordinací nebo rozdělit personál do týmů, které se navzájem nepotkávají.
- Je-li na více ordinací vyčleněna pouze jedna čekárna, měly by všechny ordinace synchronizovat svůj provoz podle výše uvedeného.
- Bude-li nutné vyšetření pacientů v karanténě (viz níže), budou vyšetřeni na objednání v konkrétním čase mimo běžnou ambulanci a následně bude vše řádně vydezinfikováno a všechny prostory vyvětrány.
- Pacienti by měli být zváni na konkrétní čas a neměli by setrávat v čekárně (možno například řešit čekáním venku a následně telefonickou výzvou).

Pokud je pobyt v čekárně nezbytný:

- Budou mít všichni pacienti i personál v čekárně i po dobu vyšetření nasazenou ústní roušku.

- Pacienti budou mít v čekárně k dispozici roztok k dezinfekci rukou, nebude-li dostupný, použijí vlastní, který by měl každý nyní nosit v kapesním balení u sebe. Sestra nebo lékař na potřebu přinést si vlastní dezinfekci předem upozorní.
- Před vstupem do ordinace si pacient provede dezinfekci rukou.
- Při smrkání, kýchání a kašlání použijí všichni pacienti vlastní jednorázové kapesníky (nebo kýchají do rukávu). Následně se kapesník vyhodí do uzavíratelného (nejlépe bezdotykového) koše umístěného v čekárně nebo v ordinaci a pacient si umyje ruce teplou vodou a mýdlem (alespoň 20sec.) a ruce si vydezinfikuje.
- Z čekárny budou dočasně odklizeny všechny předměty, které nejsou nezbytné pro provoz (stolky, časopisy, propisky, reklamní letáky aj.).
- Čekárnu i ordinaci je nutné častěji dezinfikovat, zejména nejvíce namáhané a používané plochy a povrchy: židle, madla, kliky, toaletu, umyvadlo, klávesnici pracovního počítače sester, telefon, ovládací prvky tiskárny aj.
- Pacienti budou poučeni o dodržování dostatečného odstupu, alespoň 1,5 metru (ideálně dvou metrů) od ostatních pacientů; toto neplatí pro členy jedné domácnosti.
- Čekárny budou často větrány. Opakovaně v průběhu dne budou dezinfikovány nejvíce rizikové povrchy, nejméně 2x v průběhu ordinací doby.
- Pro dezinfekci ploch a povrchů je doporučováno používat prostředky s virucidním účinkem; chlorové dezinfekční prostředky (chlornan sodný, chlor), peroxosloučeniny (kyselina peroctová, peroxid vodíku), aldehydy. Kvarterní amoniové soli v současné chvíli nejsou doporučeny.
- Použití výše uvedených prostředků se musí řídit pokyny od výrobce - tyto informace jsou uvedeny na etiketě dezinfekčního přípravku.

Odpady z ordinace jsou denně odnášeny podle provozního řádu pracoviště. V případě ošetřování pacienta suspektního pro nákazu novým koronavirem (viz níže) budou jednorázové OOP zlikvidovány ihned po vyšetření do igelitového pytle a uzavřeny.

Pokyny pro vyšetřování pacientů:

- V průběhu vyšetření si pacienti s příznaky akutní respirační infekce ponechají ústní roušky.
- Lékař i sestra mají mít pro vlastní ochranu nasazen respirátor filtrační třídy FFP2 nebo N-95, jednorázové rukavice, plášť a ochranu očí.
- Ústní roušku pacient po dobu vyšetření dutiny ústní podrží za nefiltrační část v ruce tak, aby se tato nedostala do kontaktu s dalšími plochami, následně roušku nasadí opatrně zpět na ústa infekční stranou ven.
- Odběry z krku u pacientů s příznaky akutní respirační infekce, pokud jsou indikovány, provádí praktický lékař.
- Po každém vyšetření pacienta s příznaky akutní respirační infekce je třeba vydezinfikovat rizikové povrchy (včetně fonendoskopu).
- Zdravotníci pracovníci exponovaní potvrzeným případům musí kontaktovat místně příslušné Orgány ochrany veřejného zdraví (krajskou hygienickou stanici).

Osobám v karanténě může být akutní péče poskytnuta v domácím prostředí (zdravotníci v tomto případě budou mít nasazenou OOP, pacient a členové domácnosti všichni roušku). Prostor bude před příchodem zdravotníků řádně vyvětrán.

- Lékař i sestra mají mít pro vlastní ochranu při návštěvě či vyšetření nasazen respirátor filtrační třídy FFP2 nebo N-95, jednorázové rukavice, plášť a ochranu očí.
- Po skončení návštěvy nebo vyšetření budou jednorázové pomůcky vhozeny do uzavíratelného (nejlépe bezdotykového koše) nebo igelitového pytle (zavázat) a zdravotníci si řádně umyjí a vydezinfikují ruce. Není-li možné ruce umýt na místě, provede se samotná dezinfekce rukou.
- Pacienti si po dobu návštěvy ponechají ústní roušky. Ústní roušku pacient po dobu vyšetření dutiny ústní podrží za nefiltrační část v ruce tak, aby se tato nedostala do kontaktu s dalšími plochami, následně roušku nasadí opatrně zpět na ústa infekční stranou ven.
- Pokud se osoby v karanténě budou muset dostavit k lékaři do ordinace, domluví si s ním telefonicky čas návštěvy na konci denní ordinace, budou mít po celou dobu nasazenu ústní roušku a jednorázové rukavice a do ordinace se dopraví ideálně vlastním dopravním prostředkem.
- Výtěry z krku u osob v karanténě by měly provádět specializované skupiny.

Pokyny pro ukončení karantény osob s nepotvrzeným onemocněním COVID-19

- Všem osobám, kterým byla nařízena karanténa z důvodu kontaktu s COVID-19 pacientem se provede Rapid Test z krve na zjištění přítomnosti specifických protilátek proti SARS-CoV-2 viru.
- Test se provede v ordinaci praktického lékaře pro dospělé nebo praktického lékaře pro děti a dorost, nejdříve za 14 dnů po zahájení nařízené karantény.
- V případě, že osoba nemá svého registrujícího praktického lékaře, pak místně příslušná KHS určí, který praktický lékař test provede.
- Provedení testu je nezbytnou součástí ukončení nařízené karantény. Negativní výsledek na přítomnost specifických anti- SARS-CoV-2 protilátek třídy IgM a IgG je jedním z kritérií pro možné ukončení karantény.

Všeobecný praktický lékař v karanténě

Pokud to úroveň IT technologie praxe umožňuje, může lékař zajišťovat většinu distančních služeb z domácího připojení. Může komunikovat s pacienty telefonicky nebo mailem a odlehčit tak zastupující praxi.

Opatření v ordinaci po kontaktu s pacientem Covid-19 pozitivním

Opatření v ordinaci řídí krajská hygienická služba, která také poskytuje instrukce pro zdravotníky.

Ministerstvo zdravotnictví provozuje informační webové stránky <https://koronavirus.mzcr.cz/> , kde lze nalézt informace pro zdravotníky a vydaná mimořádná opatření. Pro pacienty a občany Ministerstvo zdravotnictví provozuje zdarma celorepublikovou informační linku – 1212!